

İSG Risk Değerlendirmesinde Psikososyal Riskler

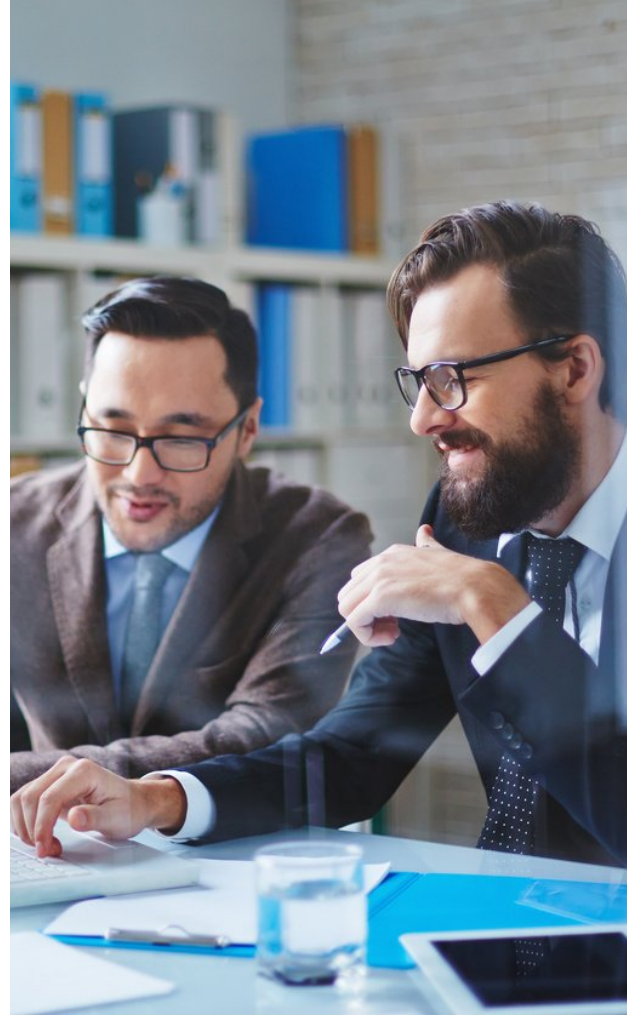
01/2022

PSİKOLOJİK SAĞLIK VE GÜVENLİK

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE RİSK DEĞERLENDİRMESİ

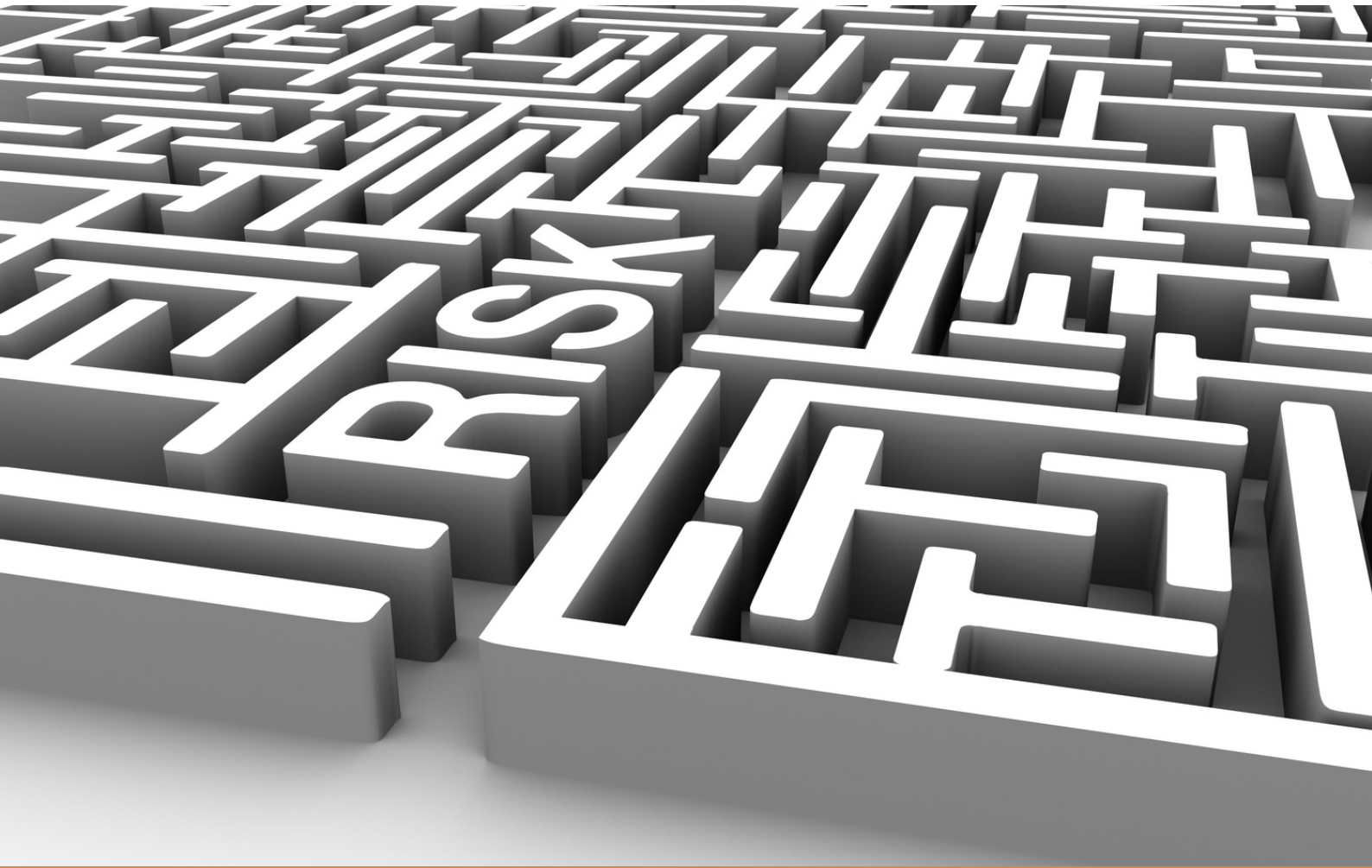
İş yerinde olan ya da dışarıdan gelebilecek; çalışana veya işyerine hasar ve zarar verme potansiyeli olan tehlikelerden kaynaklanacak olumsuz sonuçların meydana gelme ihtimali riskleri oluşturur. İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya minimize edebilmek için yapılan önleme çalışmaları risklerin tespit edilip değerlendirilmesi süreci ile başlar.

Risk değerlendirmesi işyerlerindeki çalışma koşullarından kaynaklı tüm tehlike ve sağlık risklerini belirlemek ve bunları önlemek için yapılan değerlendirmelerdir. İşyeri düzeni, çalışma ortamı, çalışma koşulları, ekipmanlar, yapılan iş, görevler ve kullanılan malzemelerden kaynaklanabilecek olası risk ihtimallerinin değerlendirip önleyici çözüm yollarının tespit edilmesi için gereklidir. Yapılan risk değerlendirmeleri iş kazaları ve meslek hastalıklarının azalmasına yardım eder. Çalışma hayatındaki riskleri değerlendirmek işletmelere bu risklerin yönetimi konusunda takip edecekleri eylem planlarının objektif olarak hazırlanabilmesini sağlar.

PSİKOSOSYAL RİSKLER

Psikososyal risklerin çözümlenemediği durumlarda presentizm, absenteizm iş uyumunda düşüş, iş bırakma, personel değişiminde hızlanma ve verimsiz çalışma gözlemlenir. Bu olumsuz sonuçlara neden olan faktörler arasında işe bağlı stres, iş yükü, iş kontrolü, rol çatışmaları, çaba ödül dengesizliği, liderlik özellikleri, vardiyalı çalışma koşulları, sınırlı kariyer ilerlemesi ve işyerindeki zayıf sosyal ilişkiler bulunmaktadır.

İşin içerik ve bağlam alanları değerlendirilerek tespit edilen psikososyal riskler iş sağlığı ve güvenliği için yapılan risk değerlendirme sürecinin önemli bir bölümünü oluşturur.

PSİKOSOSYAL RİSK DEĞERLENDİRMESİ

Psikososyal risk değerlendirmesinde nicel ve nitel ölçümler kullanılmaktadır. Nicel psikososyal risk ölçümünde en sık kullanılan yöntem anket uygulamalarıdır. Bu yolda yapılacak bir değerlendirme için geliştirilecek bir ölçüm aracı için içeriği ve bağlamı alt boyutlarını kapsayıcı sorulardan oluşmalı ve işletmede yapılan işe ya da organizasyon yapısına bağlı iş güvensizliği, kontrol eksikliği, yüksek iş talepleri, ağır iş yükü, çaba ödül dengesizliği ve iş-yaşam dengesinin kurulamaması gibi riskler hakkında bilgi sunmalıdır.

N_HumaN'ın Psikososyal risk değerlendirme modeli, Uluslararası Çalışma Örgütü ve ISO 45003 standartlarında belirtilen psikososyal riskleri için içerik ve bağlamı boyutlarında ele almaktadır. Modelde işin içeriği ile ilgili risk faktörleri çalışma ortamı, çalışma programı, iş yükü ve görev tasarımı; işin bağlamı ile ilgili risk faktörleri organizasyon kültürü, kurumdaki roller, kariyer gelişimi, iş-özel hayat dengesi, karar serbestisi/kontrol ve kişiler arası ilişkiler alt boyutları ile belirlenmiştir. Aynı zamanda stres düzeyi, iş bağlılığı ve iş bağlılığın alt boyutları olarak iş doyumunu ve iyi oluş da değerlendirmeye dahil edilmektedir.

nhumandanismanlik.com

"Psikolojik Sağlık ve Güvenlik"